

Ten geleide

Negentienhonderdzesennegentig is het jaar van het eerste lustrum, de vijfde jaargang van Stem-, Spraak- en Taalpathologie. Was aanvankelijk door de uitgever een proefperiode van 5 jaar gesteld – voor de redactie een riant krediet – de aanloopfase is boven verwachting goed verlopen. Uit zowel het aanbod van manuscripten, als het aantal en de verspreiding van abonnee's blijkt een ruime en stabiele belangstelling voor SSTP. Desalniettemin vond de redactie het wenselijk om van de lezers te horen wat hun ervaringen met het tijdschrift waren. Hiertoe werd de afgelopen zomer in samenwerking met Swets en Zeitlinger een lezers-enquête uitgevoerd en de uitkomsten hiervan zullen een belangrijke richtlijn vormen voor het redactionele beleid in de komende jaren.

Van de niet-institutionele abonnee's heeft 40% de enquête ingevuld, ruim voldoende om de resultaten serieus te nemen (van een bibliotheek kun je geen response verwachten). Als sterke punten worden genoemd het brede wetenschappelijke karakter en de leesbaarheid van het tijdschrift. Ook de kwaliteit van de geboden informatie, de overzichtsartikelen, de algemene noemer van het blad, de verdeling tussen fundamenteel en klinisch gericht onderzoek, en de schrijfstijl, verzorging en opmaak scoren hoog. Daar tegenover staat, dat als één van de meest genoemde zwakke punten de lengte (te lang) en leesbaarheid (te moeilijk, teveel statistiek) worden gemeld. Kennelijk is er grote diversiteit in wat lezers verwachten. Een zeer groot percentage lezers, iets meer dan 50%, vindt SSTP te weinig praktijkgericht: er is te weinig sprake van therapeutische toepasbaarheid en er is te weinig aandacht voor behandelmethoden.

Aan sommige van de genoemde punten is door aanpassing van redactioneel beleid iets te veranderen, aan een aantal echter niet. Om met deze laatste te beginnen, de geringe aandacht voor behandelmethoden reflecteert het feit dat er in Nederland en België weinig onderzoek wordt verricht naar indicatie voor, en effectiviteit van behandelmethoden. SSTP is begonnen als wetenschappelijk tijdschrift, en – na discussie hierover in de redactie, en daarin gesteund door de enquête – wenst dat te blijven. In het algemeen is een eventueel ongelijkmatige aandacht voor de diverse wetenschapsgebieden en pathologievelden onvermijdelijk, indien het de stand van het onderzoek in het Nederlandstalig gebied weerspiegelt. Daarentegen leent de vraag naar meer aandacht voor de toepassingsmogelijkheden van onderzoeksresultaten zich wel voor wijziging van redactioneel beleid. Bij de redactionele beoordeling van manuscripten zal dit een aandachtspunt zijn. Aan auteurs zal worden verzocht aan de toepassing van de resultaten voor diagnostiek, therapie of onderzoek expliciet aandacht te schenken. In de richtlijnen voor auteurs (dit nummer) is deze doelstelling verwoord, evenals

in de standaardbrief die naar redactie-adviseurs uitgaat samen met het te beoordelen manuscript.

In de lezers-enquête kwam ook de behoefte aan themanummers naar voren. In de tweede helft van dit jaar zal een eerste themanummer verschijnen over methoden van onderzoek in de stem-, spraak- en taalpathologie. De artikelen in dit nummer vormen bewerkingen van de hoofdvoordrachten van het symposium dat op 16 december 1995 door de Nederlandse Vereniging voor Stem-, Spraak- en Taalpathologie (NVSSTP) in samenwerking met de Vereniging van Klinisch Linguïsten (VKL) te Nijmegen over dit onderwerp werd georganiseerd. In het themanummer zullen methoden van onderzoek vanuit de verschillende disciplines van waaruit men zich met stem- spraak- en taalpathologie bezig houdt, te weten (1) de medische wetenschap, of meer specifiek de foniatrie, (2) de klinische linguïstiek, (3) de gedragswetenschap en (4) de spraakpathologie in afzonderlijke artikelen aandacht krijgen.

Een nieuw onderdeel van het tijdschrift wordt het "Klinisch Forum" dat vanaf dit jaar een regelmatig terugkerend onderdeel van het tijdschrift zal worden. In het Klinisch Forum wordt door een door de redactie daartoe uitgenodigd auteur een discussietekst gepresenteerd over een actueel onderwerp. Het is de bedoeling dat de auteur zich geprofileerd opstelt en een aantal statements te berde brengt. Tegelijkertijd met de publikatie wordt het commentaar en de eigen opvattingen van enkele collega klinici en theoretici gepubliceerd om de discussie rond het onderwerp van de grond te krijgen. In een volgend nummer zullen dan eventuele reacties van lezers worden opgenomen. Het eerste Klinisch Forum zal gewijd zijn aan het onderwerp "Specifieke taalstoornissen bij kinderen", daarop volgende thema's zullen zijn "Pragmatiek", "Spontane taalanalyse" en "Lokalisatie van spraak- en taalfuncties". Deze rubriek zal ongetwijfeld de aantrekkelijkheid van het tijdschrift verhogen.

Voor de kernredactie blijft een voortdurend aandachtveragend punt de tijdige beschikking over afgeronde manuscripten. De portefeuille van toegezegde manuscripten en manuscripten in voorbereiding is redelijk gevuld, maar nog is niet de ideale situatie bereikt, dat een aantal tijdschriftnummers klaar op de plank liggen. Gevolg hiervan is, dat de gelijke verdeling van artikelen over pathologievelden of wetenschapsgebieden niet per nummer altijd lukt; een ander gevolg is, dat het tijdschrift pas aan het einde van ieder kwartaal verschijnt. De redactie streeft ernaar om dit jaar de achterstand in verschijningsdatum in te lopen.

Wat kunt u verder verwachten? In de tutorials van jaargang 5 zal ruimschoots aandacht worden besteed aan cochleaire implantaties (CI). De CI-techniek is wereldwijd zeer sterk in ontwikkeling; ook in Nederland lopen of hebben gelopen diverse projecten ter evaluatie van het effect van CI op het gehoor (in verband met o.a. de signaalfunctie van geluid), en verder spraakverstaan, spraakproductie, en "kwaliteit van het leven". Dit onderzoek is verricht bij zowel volwassenen als kinderen. Over dit actuele onderwerp is pas eenmaal eerder een artikel verschenen in SSTP (Coerts & Mills, 1994). In de komende jaargang zal aan dit onderwerp in een aantal overzichtsartikelen uitvoerig aandacht worden besteed.

De redactie hoopt dat met de hierboven genoemde ontwikkelingen de geboden informatie zal toenemen en hiermee de bruikbaarheid van het tijdschrift.

Namens de redactie

Ben Maassen

Herman Peters